

Tilladelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
§16a, stk. 2

Fortsat anvendelse af staldanlæg til søer, slagtesvin og smågrise
- Nørremosevej 8, 4930 Maribo, mat.nr.13a, Østofte By, Østofte

21.06.2025

Ansøgning nr. 239766

Lolland Kommune, Teknik og Miljø

KOLOFON

Lolland Kommune

Teknik- og Miljømyndighed

SBSYS-sagsID: 974660

Journal nr.: 09.17.21-P19-7-24

Sagsbehandler: Rikke Agner Jørgensen

Kvalitetssikret af: Catarina Jensen

Godkendt dato: 21.06.2025

Ansøger

Piil Krogsgaard, VKST på vegne af:

Niels Rasmussen

Nørremosevej 8

4930 Maribo

DATABLAD

Titel

Tilladelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 a, stk. 2. Fortsat anvendelse af staldanlæg til søer, slagtesvin og smågrise - Nørremosevej 8, 4930 Maribo, matr.nr. 13A, Østofte By, Østofte

Lovgivning

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven).
- Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om tilladelse og tilladelse til husdyrbrug (Husdyrtilladelsesbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Dato for afgørelsen

21.06.2025

Ansøger

Niels Rasmussen
Nørremosevej 8
4930 Maribo

CVR nr.

14964592

CHR nr.

Produktion midlertidig ophørt på ansøgningstidspunktet

Ejendoms nummer

7239

Matrikelnummer staldanlæg

13a

Kontaktperson angående driften

Niels Rasmussen

Nørremosevej 8, 4930 Maribo

Mail: karen.niels@rasmussen.mail.dk

Ansøgers konsulent

Miljøkonsulent Piil Krogsgaard – VKST

Godkendelses- og tilsynsmyndighed

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed, Fruegade 7, 4970 Rødby

Sagsbehandler

Miljøsagsbehandler Rikke Jørgensen

Kvalitetssikring

Miljøsagsbehandler Catarina Jensen

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kolofon.....	1
Datablad	2
Indholdsfortegnelse	4
1. Ansøgning, tilladelse og vilkår	8
1.1 Ansøgningen om miljøtilladelse.....	8
1.2 Samlet vurdering og afgørelse.....	8
1.3 Samlet vilkårsliste.....	9
2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal.....	9
2.4 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering.....	9
2.7 Ventilation.....	10
3.2 Planmæssige forhold og beplantning.....	10
6.1 Lugt	11
6.4 Affald og kadavere	11
6.5 Støj og vibrationer	11
1.4 Denne tilladelse	12
1.5 Miljøkonsekvensrapport.....	13
1.6 Biaktivitet.....	13
1.7 Forbundethed.....	13
1.8 Grænseoverskridende virkning	14
1.9 Offentlighed og klagevejledning	14
Høring om ansøgning om miljøtilladelse	14
Høring om udkast til miljøtilladelse	14
Klagevejledning	15
1.10 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld.....	17
1.11 Gyldighed og andre tilladelser eller godkendelser.....	17
1.12 Retsbeskyttelse og revurdering af tilladelse.....	18
2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte	19
2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal.....	19
Ansøgers oplysninger	19
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	26
Vilkår.....	27
2.2 Miljøteknologi i stalde.....	27
2.3 Anlægsarbejde.....	27
Ansøgers oplysninger	28

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	28
2.4 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering.....	28
Ansøgers oplysninger	28
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	29
Vilkår.....	30
2.5 Energiforbrug.....	31
Ansøgers oplysninger	31
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	31
2.6 Vandforbrug.....	31
Ansøgers oplysninger	31
2.7 Ventilation.....	31
Ansøgers oplysninger	32
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	32
Vilkår.....	32
2.8 Foder	32
Ansøgers oplysninger	32
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	32
3. Beliggenhed og de landskabelige værdier	33
3.1 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	33
Ansøgers oplysninger	33
3.2 Planmæssige forhold og beplantning	34
Ansøgers oplysninger	34
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	34
Vurdering.....	40
Samlet vurdering	41
Vilkår.....	41
4. Ammoniak	42
4.1 Ammoniak fra anlægget	42
Ansøgers oplysninger	42
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	42
4.2 Ammoniak, renere teknologi og BAT krav	42
Ansøgers oplysninger	42
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	43
4.3 Grænseoverskridende virkning	43
Ansøgers oplysninger	43
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	43

4.4 Ammoniakfølsomme lokaliteter	44
Ansøgers oplysninger	44
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	45
4.5 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter	48
Ansøgers oplysninger	48
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	48
4.6 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder	48
Ansøgers oplysninger	48
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	48
5. Jord, grundvand og overfladevand	49
5.1 Spildevand.....	49
Ansøgers oplysninger	49
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	49
5.2 Jord og grundvand	49
Ansøgers oplysninger	49
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	49
5.3 Overfladevand	50
Ansøgers oplysninger	50
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	50
6. Forurening fra anlægget.....	51
6.1 Lugt.....	51
Ansøgers oplysninger	51
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	54
Vilkår.....	54
6.2 Skadedyr	54
Ansøgers oplysninger	54
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	55
Vilkår.....	55
6.3 Kemikalier og olie	56
Ansøgers oplysninger	56
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	56
6.4 Affald og kadavere	56
Ansøgers oplysninger	56
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	57
Vilkår.....	57
6.5 Transport, støj og vibrationer.....	57

Ansøgers oplysninger	57
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	59
Vilkår.....	60
6.6 Uheld og beredskab.....	61
Ansøgers oplysninger	61
Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering.....	61
7. Egenkontrol	62
8. Bilag.....	64
Bilag 1 Ansøgers bilag	65
Bilag 2 Oversigt over produktionsareal	77

1. ANSØGNING, TILLADELSE OG VILKÅR

I dette kapitel beskrives det ansøgte, og her er den samlede vurdering og afgørelse samt tilladelsens vilkår og beskrivelse af offentlighed samt juridiske forhold omkring tilladelsen.

1.1 ANSØGNINGEN OM MILJØTILLADELSE

Der er på ejendommen Nørremosevej 8, 4930 Maribo, matr.nr. 13A, Østofte By, Østofte - søgt om anvendelse af eksisterende staldanlæg med tilhørende gyllebeholdere og anlæg til foder efter husdyrbrugloven § 16 a, stk. 2 til hold af søer, smågrise- og slagtesvineproduktion.

Der er desuden søgt om godkendelse til etablering af en ny silo til fuldfoder.

Denne miljøtilladelse er udarbejdet ud fra oplysningerne i den elektroniske ansøgning, samt ansøgers miljøkonsekvensrapport, der fremgår af bilag 1.

Ansøgning sker ved brug af Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, hvor ansøger indtaster placering af stalde og anlæg til husdyrgødning og korn samt oplyser produktionsareal, staldtype, dyretype og evt. foranstaltninger til reduktion af ammoniak og/eller lugt.

Ud fra disse oplysninger beregnes i systemet ammoniakemission og -deposition samt lugt hos naboer.

1.2 SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

Lolland Kommune meddeler hermed jf. Husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2 tilladelse til fortsat brug af kornsiloer, svinestalde og gyllebeholdere til produktion af søer, smågrise og slagtesvin samt etablering af ny fodersilo på ejendommen Nørremosevej 8, 4930 Maribo.

Tilladelsen gives på baggrund af ansøgers oplysninger og på betingelse af, at tilladelsens vilkår overholdes.

Ejendommen vurderes ikke at være hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering jf. Husdyrtilladelsesbekendtgørelsen § 34, at det ansøgte, kan gennemføres uden væsentlig virkning på miljøet i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

1.3 SAMLET VILKÅRSLISTE

2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal

1. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *drægtighedsstald* med et produktionsareal på 934 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – løsgående. Stalden har delvist spaltegulv.
2. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *løbestald* med et produktionsareal på samlet 161 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige. På 92 m² er der fuldspaltegulv. På 96 m² er der delvist spaltegulv.
3. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *farestald* med et produktionsareal på 468 m² må anvendes til hold af søer – diegivende - i kassestier. Stalden har delvist spaltegulv.
4. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *smågrisestald* med et produktionsareal på 655 m² må anvendes til hold af smågrise i toklimastald. Stalden har delvis spaltegulv.
5. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *D karantæne - gylte* med et produktionsareal på 279 m² må anvendes til hold slagtesvin. Stalden har delvis spaltegulv (50-75% fast gulv).
6. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *G slagtesvin* med et produktionsareal på 363 m² må anvendes til hold slagtesvin. Stalden har delvis spaltegulv (50-75% fast gulv).
7. Der må i staldene på et givet tidspunkt maksimalt være 750 søer.
8. Den nye silo angivet med "i" på kort 2.1.1 må anvendes til fuldfoder.

2.4 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering

9. Det skal på et hvert tidspunkt kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.
10. Ejendommens gyllebeholdere og fortank til afgasset biomasse med et samlet overfladeareal på ca. 980m², fremgår af kort 2.1.2 og kort 2.1.3, kan anvendes til opbevaring af ejendommens husdyrgødning og afgasset biomasse.

11. Gyllen i beholderen må først omrøres umiddelbart inden, der pumpes gylle fra beholderen.
12. Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholdere ikke kan ledes til dræn eller vandløb.
13. Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal forgå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af vognene skal ske med maskiner, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.

2.7 Ventilation

14. Ventilationssystemerne skal anvendes og vedligeholdes efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt.
15. Ventilatorer skal kontrolleres og rengøres inden hver indsætning af nyt hold dyr.
16. Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.

3.2 Planmæssige forhold og beplantning

17. Eksisterende beplantning markeret på kort 3.2.4, skal bevares, som de er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås
18. Beplantninger markeret på kort 3.2.4 må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, og skal fortsat kunne slutte tæt i løbet af 3 vækstsæsoner.
19. Beplantninger markeret på kort 3.2.4 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering, i første plantningssæson efter rydning.
20. Hvis dele af eller hele beplantningen markeret på kort 3.2.4 ryddes, skal de nyetablerede beplantningsbælter have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantningsbæltet slutter tæt.

Nye beplantningsbælter skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk – se bilag 4).

Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

6.1 Lugt

21. Stalde og fodringsanlæg skal renholdes, så lugt fra det samlede anlæg begrænses mest muligt.

6.2 Skadedyr

22. Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.

23. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).

24. Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinjer fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.4 Affald og kadavere

25. Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.

26. Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.5 Støj og vibrationer

27. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.

28. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.

29. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

7. Egenkontrol

30. Denne godkendelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
31. Nedenstående dokumentation og aflæsninger skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.4)

32. Som dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den på ejendommen producerede gylle, skal der foreligge effektivitetskontrol eller andet til dokumentation af antal dyr på stald, samt evt. aftaler om levering af gylle til andre ejendomme eller biogas.

Ventilation (afsnit 2.7)

33. Som dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget skal der føres logbog.

Skadedyr (afsnit 6.2)

34. Som dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.4)

35. Som dokumentation for aflevering af affald skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadavere.

1.4 DENNE TILLADELSE

Der er søgt om miljøgodkendelse efter Husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1, da der er tale om en sobesætning på maksimalt 750 søer og et anlæg med en årlig ammoniakemission på under 3.500 kg.

Denne tilladelse er opbygget af kapitler i henhold til de punkter, som Lolland Kommune skal vurdere og om nødvendigt stille vilkår til jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 40, stk. 1-3 og § 43, stk. 1.

Tilladelsen tager udgangspunkt i den elektroniske ansøgning samt ansøgers ansøgningsbilag, der fremgår af bilag 1 i denne tilladelse.

I hvert af kapitlerne 2 – 6 er Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af oplysningerne i den elektroniske ansøgning og i ansøgers oplysninger samt evt. de nødvendige vilkår for den ansøgte drift. Vilkårene fremgår af de enkelte afsnit og er samlet i foregående afsnit 1.3.

Kapitel 7 indeholder beskrivelse, vurdering samt vilkår om dokumentation og egenkontrol jf. vurderinger og vilkår i tidligere kapitler.

Kapitel 8 omfatter bilag til tilladelsen.

1.5 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er tale om et husdyrbrug omfattet af reglerne for IE-husdyrbrug, da der er tale om et brug med mindre end 750 stipladser til søer.

Der er derfor ikke krav om, at ansøger fremsender en egentlig miljøkonsekvensrapport.

Ansøger har fremsendt oplysninger, der fremgår af denne tilladelses bilag 1. Lolland Kommune har ingen bemærkninger til disse oplysninger.

1.6 BIAKTIVITET

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er biaktiviteter knyttet til den ansøgte drift.

1.7 FORBUNDETHED

Det er Lolland Kommunes vurdering, at driften af ejendommen ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Bedriften benytter en ekstern gyllebeholder. Dette udløser ikke en forureningsmæssig eller driftsmæssig sammenhæng mellem ejendommene.

1.8 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNING

Det er Lolland Kommunes vurdering ud fra ejendommens placering og emissionerne fra den ansøgte drift, at der ikke er grænseoverskridende virkning ved den ansøgte drift.

1.9 OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Høring om ansøgning om miljøtilladelse

Jf. afsnit 1.5 er det Lolland Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 4, pkt. 3. Det betyder, at Lolland Kommune ikke har offentliggjort ansøgning om miljøtilladelse.

Høring om udkast til miljøtilladelse

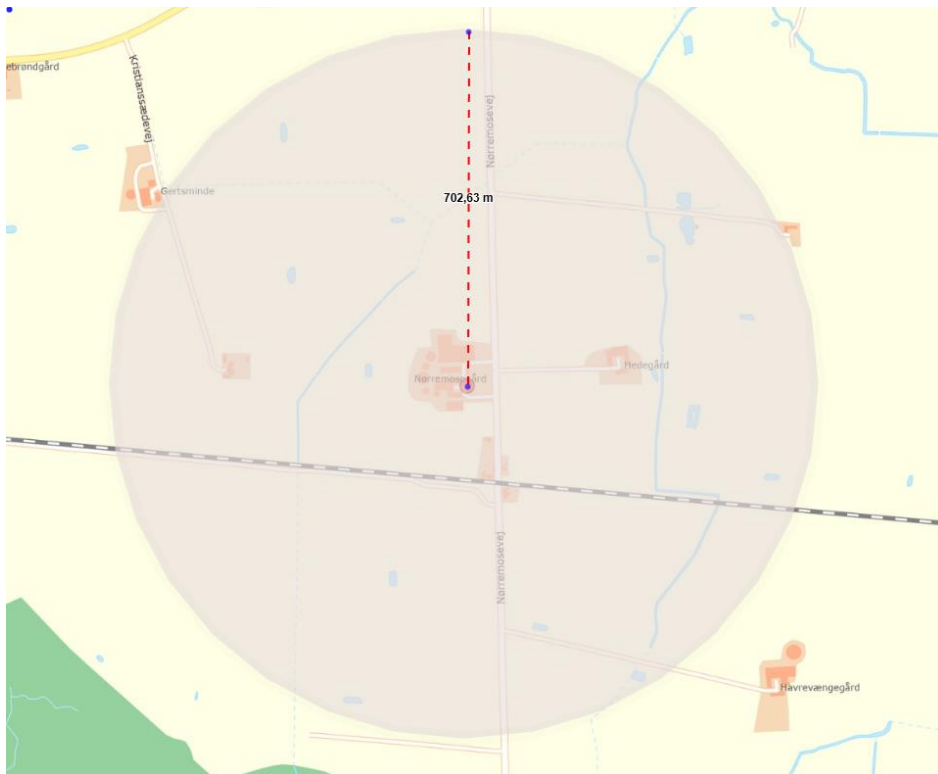
Da der ikke er krav om, at ansøgning om miljøtilladelse skal offentliggøres, er der heller ikke krav om, at udkast til miljøtilladelse skal offentliggøres. Udkast til miljøtilladelse er derfor ikke offentliggjort.

I perioden fra den 3. juni 2025 til og med d. 20. juni 2025 blev udkast til denne tilladelse sendt i høring hos ansøger.

Relevante naboer, der anses for at være parter i sagen, er hørt i samme periode. Parterne omfatter ejer og lejer af ejendomme, som ligger indenfor den i ansøgningen beregnede konsekvenszone¹.

Zonen er beregnet til at være 702 fra et i ansøgningen beregnet lugtcentrum.

¹ "Konsekvenszone" er det område inden for hvilket, at man periodevis kan udsættes for væsentlige gener i form af lugt fra staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg på en given ejendom med husdyrproduktion. Området beregnes i det elektroniske ansøgningssystem sammen med beregning af lugt for enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone ud fra et beregnet lugtcentrum.

Kort 1.6.1 Konsekvenszone for berørte naboer i forhold til lugt

Det er kommunens vurdering, at der ikke er naboer uden for konsekvenszonen, der er parter i sagen, og derfor skulle have været hørt.

Der er i høringsperioden ikke modtaget bemærkninger eller henvendelser i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet ifølge Husdyrbruglovens § 76, stk. 1.

Klagefrist

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er offentliggjort. Offentliggørelsen er d. 24. juni 2025.

En klage over denne afgørelse skal derfor indgives senest den d. 23. juli 2025.

Hvem er klageberettigede

Klageberettigede er alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen samt en række organisationer fastlagt i loven – se nedenstående. Naboer, der er hørt om udkast til tilladelsen er direkte orienteret om, at tilladelsen er meddelt vedlagt klagevejledning.

Sådan klager du

Du klager via klageportalen, som du finder via [Nævnenes Hus](#). Du logger på klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lolland Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Lolland Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som afgør, om du kan fritages. Ved klage giver Lolland Kommune besked til den, som har fået denne afgørelse om, at den er blevet påklaget.

Opsættende virkning

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Godkendelsen er fremsendt til følgende:

- Niels Rasmussen, ejer: karen.niels@rasmussen.mail.dk
- Piil Krogsgaard, VKST: pkv@vkst.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed: trost@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN): dn@lolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF): natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen: storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Botanisk Forening: kontor@botaniskforening.dk

1.10 MEDDELELSESPLIGT VED ÆNDRINGER, EJERFORHOLD OG UHELD

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på Nørremose 8, 4930 Maribo, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne godkendelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver en ny – eller tillæg til godkendelsen, en ny godkendelse eller er anmeldelsespligtig.

Den driftsansvarlige skal desuden underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis husdyrproduktionen hel eller delvis ophører i en periode.

Lolland Kommune skal ligeledes underrettes, såfremt der er hændelser på ejendommen, som har væsentlig miljømæssig betydning.

1.11 GYLDIGHED OG ANDRE TILLADELSER ELLER GODKENDELSER

Der blev 2010 givet miljøtilladelse til dyrehold på ejendommen efter daværende regler. Miljøtilladelsen bortfaldt da den ikke blev udnyttet inden for tidsfristen.

I 2014 blev der givet anmeldelse om produktion på ejendommen efter de gældende regler om tilladte dyreenheder.

Dyreholdet på ejendommen ophørte derefter i 2022 og der er på ansøgningstidspunktet fortsat ikke registreret dyrehold i CHR.

Denne tilladelse skal være fuldt udnyttet senest 6 år efter den er meddelt – ellers bortfalder dele af tilladelsen jf. reglerne i Husdyrbrugloven.

Hvis tilladelsen efterfølgende ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, bortfalder dele af tilladelsen jf. reglerne i Husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Lolland Kommune gør desuden opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente evt. andre relevante tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning.

Det er desuden ansøgers eget ansvar at kontakte Østofte-Nørreballe Vandværk angående muligheden for øget levering af vand til bedriften.

1.12 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING AF TILLADELSE

Med denne godkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Jf. Husdyrbrugloven § 40, stk. 2 kan Lolland Kommune under særlige omstændigheder dog meddele forbud eller påbud før de 8 år er forløbet.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at denne miljøtilladelse ikke skal revurderes jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug.

Lolland Kommune den XXXXXXXX 2025

Rikke Jørgensen, *Miljøsagsbehandler*

2. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

I dette kapitel beskrives stalde og dyrehold, husdyrgødning samt andre driftsforhold af miljømæssig betydning.

2.1 HUSDYRHOLD, STALDE OG PRODUKTIONSAREAL

Ansøgers oplysninger

Indretning og drift

På ejendommen Nørremosevej 8, 4930 Maribo er der tidligere anmeldt en produktion af søer, slagtesvin og smågrise.

Produktionstilladelsen er baseret på en anmeldelse fra 2014 efter husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen § 32 og 31.

Nedenstående liste viser hvilke husdyrtyper bedriften er godkendt til:

Årssøer: 470

Smågrise: 14.000 stk., 7,2-25 kg

Smågrise: 14.000 stk., 25-32 kg

Polte: 225 stk., 32-107 kg

Slagtesvin: 2.075 stk., 32-109 kg

Nudrift

Stald	Samlet produktionsareal/m2
Farestald	468
Løbestald	(92+69=) 161
Drægtighedsstald	934
Smågrisestald	655
B Poltestald	146
D Karantænestald, gylte	279
G Slagtesvin	363
	3006

Tabel 2.1.1: Tabel over dyreholdets nudrift

Produktionsarealet i den nuværende drift er 3.006m².

Den eksisterende smågrisestald er en to-klimastald med delvis spaltegulv. Faresøerne er i kassestier med delvis spaltegulv, de drægtige søer går i løsdrift med transponderfodring, mens løbesøerne er individuelt opstaldet med delvis spaltegulv.

Der er bokse til orner og gylte. De er indrettet med fuldspaltegulv, hvor spalterne er dækket i overensstemmelse med kravet om dyrevelfærd.

Der er tre gyllebeholder med fortank til opbevaring af husdyrgødning.

Indkøbt foder opbevares i foderladen, og der findes tre udendørs kornsiloer. Der er desuden søgt om godkendelse til etablering af en ny silo til fuldfoder.

Derudover er der en foderlade og maskinhal.

Ansøgt drift - Produktionsareal

				stier	længde	bredde		brutto	netto
D	polte	2/3 fast			11,9	10		119	279
					19	10		190	
				gang D	19	1,08		20,52	
				gang D	11,9	81		9,6	
G	flex små/slagte	2/3 fast		stier	41	10		410	363
				gang 1	41	1,02		41,82	
				gang 2	1,2	4		4,8	
Sostald	smågrise	klimastald	4		5,8	14,4		334,08	282
			4		5,3	14,4		305,28	305
			1		4,7	14,4		67,68	68
								707,04	
				4 gang	0,9	14,4		51,84	
	farestald 1		3	20	5,9	1,5		265,5	225
				3 gang	15	0,9		40,5	
	farestald 2		3	20	5,4	1,5		243	243
	transponder 1				12,25	13,5		165,4	934
	transponder 2				53	14,5		768,5	
	fuldspaltebokse				4,3	21,5		92,4	92
	individ opst. delvis				3,2	21,5		68,8	69
	i alt								2860

Tabel 2.1.2: Ansøgers tabel over produktionsareal i ansøgt drift

I den ansøgte drift er B Poltestald taget ud af nudriften hvorved det ansøgte produktionsareal er 146m² mindre.

For størst fleksibilitet i udnyttelse af staldanlægget, er det ønsket fremadrettet at kunne anvende slagtesvinestald G enten til smågrise eller slagtesvin eller en blanding heraf.

Der søges dermed om flex-gruppe i husdyrgodkendelse.dk i dette staldafsnit. Alle beregninger for ammoniak – og lugtemission sker derfor som "worst-case" svarende til slagtesvin. Der sker ikke ændring af staldenes gulvprofil.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:	Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:
• Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv • Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	• Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%) • Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)

Tabel 2.1.3 Viser dyretyper og staldsystem i flexgruppen

Ansøgt drift, nudrift og 8 års-drift angivet for de enkelte staldafsnit

Navn på staldafsnit: <i>løbestald</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#732703) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	92	184,0	0,0	0,0	184,0
(#95392) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	69	89,7	0,0	0,0	89,7
Sum	161	273,7	0,0	0,0	273,7
Nudrift					
(#732706) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	92	184,0	0,0	0,0	184,0
(#732708) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	69	89,7	0,0	0,0	89,7
Sum	161	273,7	0,0	0,0	273,7
8 års-drift					
(#732707) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	92	184,0	0,0	0,0	184,0
(#732709) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	69	89,7	0,0	0,0	89,7
Sum	161	273,7	0,0	0,0	273,7

Navn på staldafsnit: <i>drægtighedsstald</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#95394) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	934	1120,8	0,0	0,0	1120,8
Nudrift					
(#732710) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	934	1120,8	0,0	0,0	1120,8
8 års-drift					
(#732711) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	934	1120,8	0,0	0,0	1120,8

Navn på staldafsnit:
smågrisestald

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#95398) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	655	366,8	0,0	0,0	366,8
Nudrift					
(#732712) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	655	366,8	0,0	0,0	366,8
8 års-drift					
(#732713) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	655	366,8	0,0	0,0	366,8

Navn på staldafsnit:
B poltestald

Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift - Ingen data					
Nudrift					
(#95414) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	146	204,4	0,0	0,0	204,4
8 års-drift					
(#95415) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	146	204,4	0,0	0,0	204,4

Navn på staldafsnit: <i>D karantæne-gylte</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#95402) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	279	390,6	0,0	0,0	390,6
Nudrift					
(#732714) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	279	390,6	0,0	0,0	390,6
8 års-drift					
(#732715) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	279	390,6	0,0	0,0	390,6

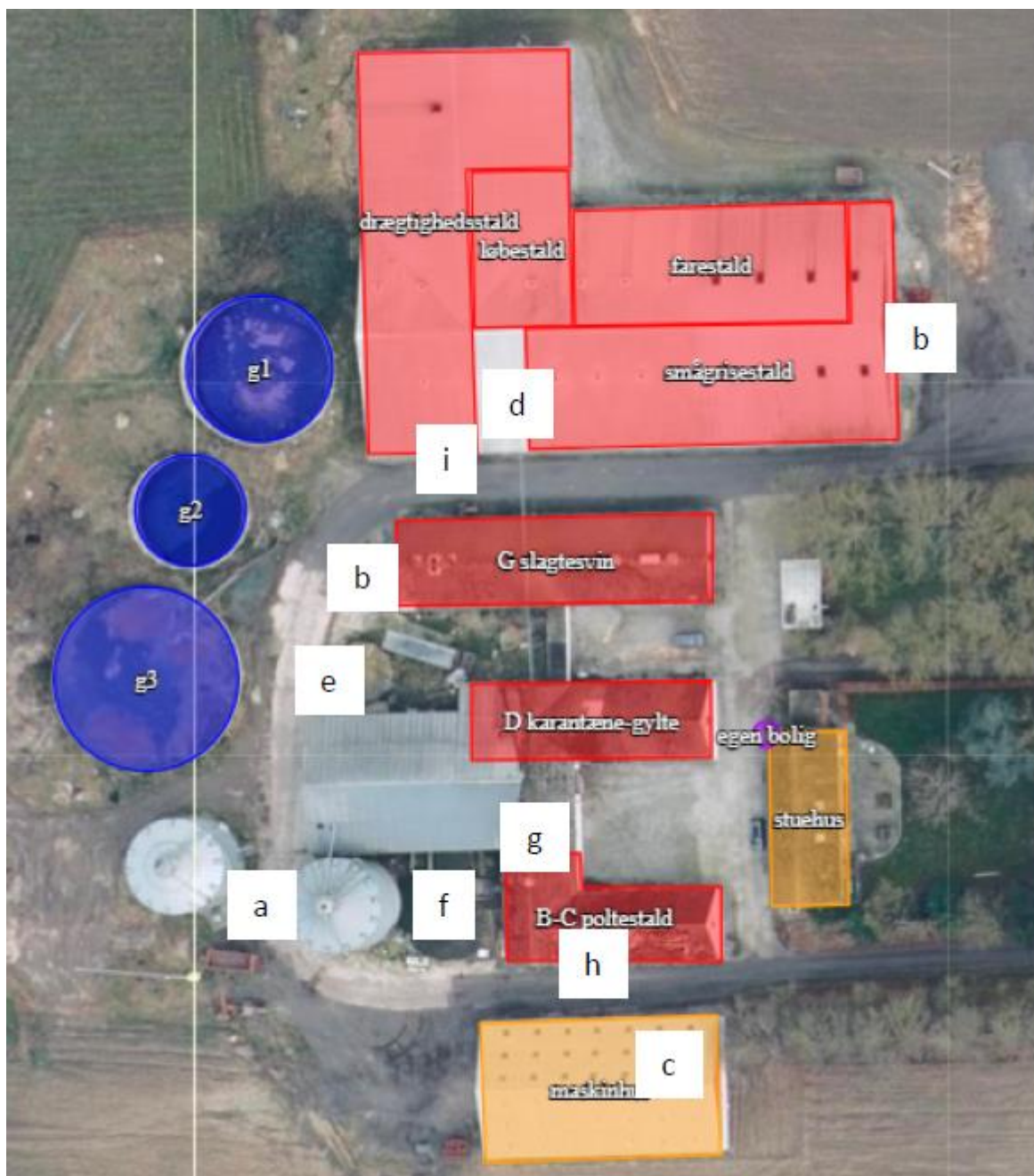
Navn på staldafsnit: <i>G slagtesvin</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#95404) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	363	508,2	0,0	0,0	508,2
Nudrift					
(#732716) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	363	508,2	0,0	0,0	508,2
8 års-drift					
(#95419) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	363	508,2	0,0	0,0	508,2

Navn på staldafsnit: <i>farestald</i>					
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift					
(#95390) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	468	308,9	0,0	0,0	308,9
Nudrift					
(#779450) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	468	308,9	0,0	0,0	308,9
8 års-drift					
(#779451) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	468	308,9	0,0	0,0	308,9

Tabeller 2.1.4 er fra ansøgningssystemet. De viser produktionsarealet – ansøgt drift

Der søges desuden om følgende fysiske ændring af husdyrbruget:

- Opførsel af silo til fuldfoder
- Der ansøges om et produktionsareal på 2.860 m² stald

Kort 2.1.1 Placering af staldanlæg og anlæg til husdyrgødning fra den elektroniske ansøgning

Situationsplan Nørremosevej 8, 4390 Maribo

- a. Kornsilø
- b. Udlevering
- c. Maskinhal
- d. Foderlade forrum
- e. Affald
- f. Vaskeplads
- g. Kemirum
- h. Dieseltank 2.500 l
- i. Ny fodersilo
- j. G1 1.270 m³
- k. G2 750 m³
- l. G3 2.200 m³

Kort 2.1.2 Situationsplan fremsendt af ansøger

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det vurderes at bygningernes størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af søer, slagtesvin og smågrise.

Produktionsarealets størrelse samt tegninger og opmåling af stalde fremgår af bilag 2. Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers beregninger.

Både lugt og ammoniak er i den elektroniske ansøgning beregnet ud fra dyretype og staldtype for hver stald

Da der ikke er ansøgt om et IE-husdyrbrug med mulighed for mere end 750 stipladser til søer, stilles der vilkår om maksimal antal søer på stald. Smågrise er ikke omfattet af IE-direktivet.

Øvrige vilkår er vilkår om dyretype og produktionsareal i de enkelte stalde.

Vilkår

- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *drægtighedsstald* med et produktionsareal på 934 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – løsgående. Stalden har delvist spaltegulv.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *løbestald* med et produktionsareal på samlet 161 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige. På 92 m² er der fuldspaltegulv. På 96 m² er der delvist spaltegulv.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *farestald* med et produktionsareal på 468 m² må anvendes til hold af søer – diegivende - i kassestier. Stalden har delvist spaltegulv.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *smågrisestald* med et produktionsareal på 655 m² må anvendes til hold af smågrise i toklimastald. Stalden har delvis spaltegulv.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *D karantæne - gylte* med et produktionsareal på 279 m² må anvendes til hold slagtesvin. Stalden har delvis spaltegulv (50-75% fast gulv).
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldet *G slagtesvin* med et produktionsareal på 363 m² må anvendes til hold slagtesvin. Stalden har delvis spaltegulv (50-75% fast gulv).
- Der må i staldene på et givet tidspunkt maksimalt være 750 søer.
- Den nye silo angivet med "i" på kort 2.1.1 må anvendes til fuldfoder.

2.2 MILJØTEKNOLOGI I STALDE

I ansøgningen indgår der i stalden ikke miljøteknologi jf. Miljøstyrelsens teknologiliste.

Der stilles derfor ikke vilkår om dette. Både ammoniakemission – samt lugt fra det samlede anlæg vurderes at overholde grænseværdierne fastsat i lovgivningen – se kapitel 4 og afsnit 6.1.

2.3 ANLÆGSARBEJDE

Ansøgers oplysninger

Der skal opføres en silo til fuldfoder. Denne kræver en særskilt tilladelse.

Der er ingen øvrige anlægsarbejder i forbindelse med godkendelsen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Placering af siloen fremgår af kort 2.1.3. og er på kortet markeret med i.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at opstilling af silo er nødvendig for at kunne overgå til fodring med fuldfoder. Dermed vurderes siloen for erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens videre drift.

Vurdering af siloen i landskabet beskrives i kapitel 3, og herunder vurdering af evt. vilkår.

2.4 HUSDYRGØDNING PRODUKTION, OPBEVARING OG HÅNTERING

Ansøgers oplysninger

Gødningsproduktion

Jf. normtal fra "Institut for Husdyr- og Veterinærvidenskab"², der ses i nedenstående tabel, genererer en besætning på 450 søer, 18.000 smågrise og 2.233 slagtesvin 5.248 tons gylle, hvilket er inklusive rengøringsvand og drikkevandsspild.

Gødningsproduktion			
Smågrise	18.000	0,129	2.322
Søer farestald	135	1,76	238
Søer drægtighedsstald	252	4,82	1.222
Søer løbestald	63	4,1	258
Slagtesvin	2.233	0,541	1.208
Ialt			5.248

Tabel 2.4.1 Gødningsmængde pr. dyregruppe

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der er i tilknytning til driftsbygningerne 3 eksisterende gyllebeholder fra hhv. 1986 og 1994 og 1996. De er opført i grå betonelementer og ligger ca. 2 m over terræn.

² [Normtal \(au.dk\)](#)

To af ejendommens gyllebeholdere (G2 og G3) ligger mindre end 100 m fra en beskyttet sø. Der er derfor krav om beholderalarm.

G1 ligger mere end 100 fra beskyttet sø hvorfor der ikke er krav om beholder alarm. Der er ikke behov for barriere eller terrænregulering.

Med en månedlig produktion af gylle på 437 m³, er der behov for en kapacitet på 3.933 m³ for at have 9 mdr. kapacitet. Der er i ejendommens 3 tanke en kapacitet på 4.030 m³ – her indgår kapacitet af gyllekummer og fortank ikke. Derudover er der kapacitet på anden ejendom (800m³). Der er således tilstrækkelig kapacitet på ejendommen.

Mængden er baseret på fuld produktion af slagtesvin i stald G.

Polteproduktionen i stald D og gødningsmængden fra denne er marginal.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2969,0	391,5	3360,5
Nudrift	3173,4	391,5	3564,9
8 års-drift	3173,4	391,5	3564,9

2.4.2 Tabel over den samlede ammoniakemission

Vurdering

Da der ikke sker ændringer eller nyetableringer, er BAT-kravet er overholdt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Som udgangspunkt finder Lolland Kommune gældende lovgivning om opbevaring og håndtering af gylle for tilstrækkelig.

Da der er tale om godkendelse af et produktionsareal, vil Lolland Kommune i forbindelse med miljøtilsyn altid vurdere, om der er tilstrækkelig kapacitet til gylle m.v. fra den besætning og produktion, som aktuelt er på ejendommen.

Da 1 tons gylle svarer til 1 m³ gylle vurderes det, at der er tilstrækkelig kapacitet til den producerede gylle på ejendommen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der i ejendommens tre beholdere sammenlagt med ekstern beholder er tilstrækkelig kapacitet til gylle produceret på ejendommen, samt til vaskevand og drikkevandsspild. Der er ved denne vurdering ikke taget højde for kapacitet i gyllekummer samt fortank.

Af hensyn til at begrænse både lugt og ammoniakemission fra gyllebeholderne, vil Lolland Kommune stille vilkår om, at omrøring af gylle først må finde sted, umiddelbart, inden gylle skal pumpes fra beholderne.

Lolland Kommune finder det desuden for væsentligt, at det sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholderne ikke kan ledes til dræn og vandløb.

Lolland Kommune finder det også for væsentligt, at det sikres, at evt. spild ved håndtering af gylle på ejendommen kan opsamles eller ledes tilbage til gyllebeholderen, eller at spild ikke er muligt.

Anvendelsen af gyllen er ikke en del af denne tilladelse, men reguleres efter generel lovgivning.

Vilkår om egenkontrol og dokumentation fremgår af kapitel 7.

Beholder	Sidste kontrol	Kontrol- interval	Næste kontrol	Kapaci- tet	Overfladeareal
G1/Nord	2013	10	2023	1080	308
G2/Midt	2018	5	2023	750	178
G3/Syd	2020	5	2025	2.200	493
Ekstern/Stibankevejen	2020	10	2030	800	300

2.4.3 Oversigt over beholderkontroller og kapaciteter

Vilkår

- Det skal på et hvert tidspunkt kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.
- Ejendommens gyllebeholdere og fortank til afgasset biomasse med et samlet overfladeareal på ca. 980m², fremgår af kort 2.1.2 og kort 2.1.3, kan anvendes til opbevaring af ejendommens husdyrgødning og afgasset biomasse.
- Gyllen i beholderne må først omrøres umiddelbart inden, der pumpes gylle fra beholderen.

- Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholderne ikke kan ledes til dræn eller vandløb.
- Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal forgå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af vognene skal ske med maskiner, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.

2.5 ENERGIFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Energiforbrug

Med den ansøgte produktion vurderes energiforbruget at falde, da der ikke længere skal blandes foder.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ansøger er opmærksom på energiforbruget if. med driften af ejendommen.

Da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug, stilles der ingen vilkår i relation til energiforbrug.

2.6 VANDFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Vandforbrug

Vandforbruget på ejendommen forventes uændret.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ansøger er opmærksom på vandforbruget if. med driften af ejendommen.

Da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug, stilles der ingen vilkår i relation til vandforbrug.

2.7 VENTILATION

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om ventilation udover at den kører hele døgnet og sidder i tagfladerne. Jf. den elektroniske ansøgning er stalden mekanisk ventileret

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der stilles alene vilkår om vedligeholdelse, kontrol og renholdelse, samt om nødventilation.

Egenkontrol med ventilationsanlæg fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Ventilationssystemerne skal anvendes og vedligeholdes efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt.
- Ventilatorer skal kontrolleres og rengøre, inden hver indsætning af nyt hold dyr.
- Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.

2.8 FODER

Ansøgers oplysninger

Der anvendes færdigblandet tørfoder.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Der anvendes fasefodring på ejendommen, og der tilsættes fytase til foderet. Fytase medfører en bedre optagelse af fosfor fra foderet og dermed mindre fosfor i gyllen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger, og der stilles ikke særskilte vilkår til dette forhold.

3. BELIGGENHED OG DE LANDSKABELIGE VÆRDIER

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til diverse afstandskrav, samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier samt beplantning.

3.1 AFSTANDSKRAV, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, FREDNINGER M.V.

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning overholder de i lovgivningen fastsatte afstandskrav, samt om placeringen er i strid med bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger.

Ansøgers oplysninger

Faste afstandskrav

Anlægstype	Afstandskrav	Faktiske afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25m	1200m (mod nord)
Almene vandforsyningsanlæg	50m	>2400m (mod nord)
Vandløb (herunder dræn) og søer	15m	>90m
Levnedsmiddelvirksomhed	25m	>ukendt
Beboelse på samme ejendom	15m	ca. 7m
Naboskel	30m	ca. 38 meter (mod øst)
Vej	15m	ca. 38 meter (mod øst)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50m	ca. 3,8 km (Maribo)

Tabel 3.1.1 Oversigt over afstandskrav og faktiske afstande ift. anlægstyper

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Afstandskrav fra staldanlæg til beboelse på samme ejendom overholdes ikke. Det må formodes at bygninger ved opførelse var lovlige.

Øvrige afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 er overholdt. Ejendommen medfører derfor ingen påvirkning af omgivelserne.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger, og der stilles ikke særskilte vilkår til dette forhold.

3.2 PLANMÆSSIGE FORHOLD OG BEPLANTNING

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning er i strid med de planmæssige forhold, som er beskrevet nærmere i Lolland Kommunes kommuneplan samt evt. stille de nødvendige vilkår.

Ansøgers oplysninger

Der henvises til bilag 1 med ansøgers oplysninger.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ansøgt om en ny miljøgodkendelse for større fleksibilitet i udnyttelse af staldanlægget. Det ønskes fremadrettet at kunne anvende slagtesvinestald G enten til smågrise eller slagtesvin eller en blanding heraf. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller etablering af nye husdyranlæg.

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 2, at vurderingen af det ansøgte projekt skal omfatte alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er truffet afgørelse om inden for de seneste 8 år før den aktuelle afgørelse.

Der er ikke foretaget nogen udvidelser eller bygningsmæssige ændringer indenfor de sidste 8 år.

Placering

Husdyrbruget er lokaliseret i Lolland Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 1,6 km fra Langet og 1,8 km fra Erikstrup. Ejendommen ligger i det åbne land omgivet af marker. Husdyrbruget ligger derfor synligt i landskabet. Der er indblik til ejendommen fra kommunevejen Nørremosevej, som forløber øst for ejendommen, og fra Kristianssædevej der forløber nord for ejendommen. Driftsbygningerne ses i landskabet, da der ikke er etableret beplantning omkring størstedelen af driftsbygningerne. Der er et mindre eksisterende plantebælte sydvest for landbrugsbygningerne og beplantningen i haven til hovedhuset, som forhindrer indsyn til dele af ejendommen. Mest synligt i landskabet ses de to kornsiloer, som ikke er omgivet af beplantning.

Farve og arkitektonisk udtryk på bygninger

Driftsbygningerne på ejendommen består af flere forskelligartede bygninger med tre tilhørende gyllebeholdere i betonelementer og to kornsiloer i stål. Størstedelen af bygningsmassen er opført i

hvidmalede betonelementer med røde gavle. Se nedenstående gadefoto af husdyrbruget i landskabet på foto 3.2.1 - 3.2.4.

I forhold til det ansøgte, vil der ikke blive foretaget nogen udvidelser eller bygningsmæssige ændringer.

Foto 3.2.1 Husdyrbruget set fra nord på Kristianssædevej

Foto 3.2.2 Husdyrbruget set fra syd på Nørremosevej

Foto 3.2.3 Husdyrbruget set fra øst på Nørremosevej

Foto 3.2.4 Husdyrbruget set fra nordvest på Kristianssædevej

Forhold til Kommuneplan

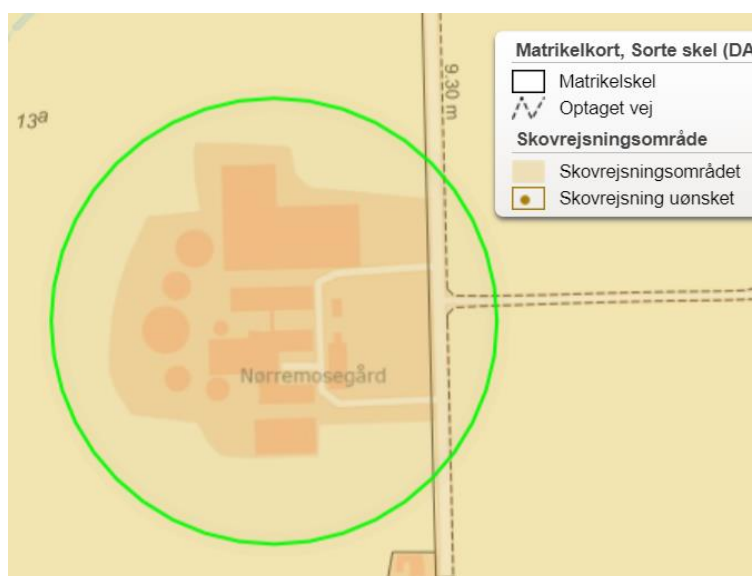
Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplan 2021-2033 har følgende udpegninger:

Aktuelle udpegninger i kommuneplan 2021-2033
Skovrejsning ønsket
Økologiske forbindelser
Særligt værdifulde landbrugsområder
Værdifuldt jordbrugslandskab

Skovrejsning ønsket

Det ansøgte ligger indenfor skovrejsning ønsket, kort 3.2.1. Udpegningen af skovrejsningsområder skal fremme skovrejsning i kommunen og understøtte udviklingen af potentielle naturområder.

Det vurderes at det ansøgte, ikke er til hinder for ny skovrejsning, da der ikke sker nogen udvidelser eller bygningsmæssige ændringer.

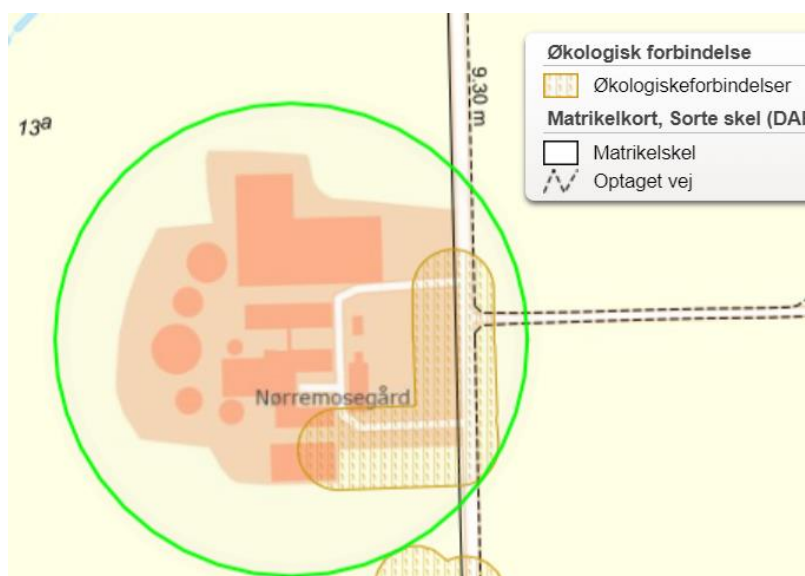
Kort 3.2.5 Ejendommen ift. skovrejsning ønsket jf. kommuneplanen

Økologiske forbindelser

De økologiske forbindelser er en del af Grønt Danmarkskort. Udpegningerne omkring husdyrbruget består af eksisterende beplantning omkring ejendommen, se nedenstående kort 3.2.2. Inden for de økologiske forbindelser skal dyr og planter spredningsmuligheder sikres og om muligt forbedres gennem forvaltning, planlægning og arealadministration.

De økologiske forbindelser regulerer ikke selve husdyrbruget, men ved nyetablering af beplantning fastsættes der vilkår om brug af hjemmehørende arter jf. udpegningen og kommunens naturpolitik.

Det vurderes, at det ansøgte, ikke vil forringe dyr og planter spredningsmuligheder, da de økologiske forbindelser ikke brydes, fordi der ikke sker nogle ydre ændringer af husdyrbruget.

Kort 3.2.6 Ejendommen ift. økologiske forbindelser jf. kommuneplanen

Særligt værdifulde landbrugsområder

Husdyrbruget ligger inden for udpegningen særligt værdifulde landbrugsområder. Værdifulde landbrugsområder er primært forbeholdt jordbrugserhvervene, dog er det også her anlæg, der nødvendigvis må placeres i det åbne land, fortrinsvis skal søges placeret. Inden for værdifulde landbrugsområder skal man være opmærksom på at begrænse arealforbruget mest muligt, at man finder den for jordbruget mindst belastende løsning, sikre velarronderede ejendomme og ejendomme med gode bygninger mv.

Det vurderes, at det ansøgte, kan være med til at styrke og forbedre de jordbrugsmæssige interesser i området.

Værdifuldt jordbrugslandskab

Ejendommen ligger inden for værdifulde jordbrugslandskaber af typen værdifulde skovlandskaber i karakterområde 7. skovlandskabet.

Kommuneplanen skelner mellem "Jordbrugslandskaber" og "Værdifulde jordbrugslandskaber" og hele kommunen er omfattet af enten den ene eller anden udpegning.

I værdifulde jordbrugslandskaber skal landskabets karaktertræk samt rumlige og visuelle kvaliteter i videst muligt omfang sikres og forbedres gennem planlægning og forvaltning. Der må som hovedregel kun opføres byggeri og anlæg, der er erhvervsmæssigt nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Øvrigt byggeri, anlæg, terræændringer eller ændret arealanvendelse kan kun ske for at varetage væsentlige planlægnings- eller samfundsmæssige hensyn.

Det værdifulde skovlandskab med dets rumlige og visuelle kvaliteter udgør et repræsentativt landskab.

Inden for karakterområde 7. Skovlandskabet, skal man være særlig opmærksom på at bevare de uforstyrrede kyststrækninger, fastholde de fligede former på skovene, undgå høje og omfangsrige byggerier og generelt placere nyt byggeri lavt i landskabet eller skjult bag beplantning, samt sikre de maritime kulturmiljøer.

Skovområdernes store fligede rande danner overordnet karakterområdet mange åbne og lukkede rum, hvori landsbyer, husmandskolonier og herregårdbyggerier mv. ligger indpassede i det småbakkede til bølgede landskab. Det giver et varieret landskab med gode udsigtsforhold.

Skalaen i karakterområdet er bestemt af store skovområder, store dyrkningsenheder, enkelte store og flere små landsbyer og Smålandsfarvandets store vandflade, hvis dimensioner til sammen giver et landskab i generel middel skala og lokalt varierer de fra lille stor skala.

Karakterområdets rumlige afgrænsning er bestemt af de mange tætte skove, de relativt mange levende hegn og terrænets småbakker, som sammen opdeler karakterområdet i mange mindre rum. Den rumlige afgrænsning der skiftevis åbent, transparent og lukket.

Dyrkningslandskabet veksler mellem fire herregårde med store skov- og agerjordtilliggende, store og små gårde med planteavlsbrug og mange tidligere husmandsudstyknings uden eller med lidt jord.

Områdets landbrugsbedrifter er ligesom resten af Lolland kendetegnet af, at der er få husdyrbedrifter og mange specialiserede planteavlsbrug.

Særligt skal Kristianssæde Skov fremhæves i sammenhæng med de omgivende husmandskoloniområderne med bl.a. Langet, Tjennemarke og Kohave, som udgør kernen af oplevelsen af skovlandskabet og dets rumlige og visuelle kvaliteter.

Omkring Nørremosegårds produktionsbygninger er der mod sydvest etableret et mindre levende hegn eller beplantningsbælte, der afskærmer en lille del af bebyggelsen. Størstedelen af ejendommen er

derfor ikke indpasset i skovlandskabet, da der ikke er etableret beplantningsbælter omkring husdyrbrugets driftsbygninger, kort 3.2.3. Nørremosegård opleves set fra nord, syd og øst med Kristianssæde Skoven i baggrunden for landbruget. For at sikre at driftsbygningerne fortsat er forholdsvis indpasset i skovlandskabet, stilles der vilkår om fastholdelse af eksisterende beplantning (se kort 3.2.4), for ikke at forringe landskabsinteresserne i karakterområdet.

Kort 3.2.7 Beplantning omkring husdyrbruget

Den eksisterende beplantning markeret på kort 3.2.4, skal bevares, som den er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås. Dette stilles der vilkår om.

Beplantningen markeret på kort 3.2.4 må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, men skal fortsat kunne slutte tæt, i løbet af 3 vækstsæsoner. Beplantningen markeret på kort 3.2.4 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering, i første plantningssæson efter rydning.

Hvis dele af eller hele beplantningen markeret på kort 3.2.4 ryddes, skal det nyetablerede beplantningsbælte have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbælterne skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

Kort 3.2.8 Ejendommen med angivelse af beplantning/plantebæltet, som skal fastholdes. Plantebæltet er markeret med grønt

Vurdering

I forbindelse med ansøgningen om en ny miljøgodkendelse med mere fleksibilitet i forhold til sammensætning af dyr i staldene, samt bedre udnyttelse af staldene, sker der ingen bygningsmæssige ændringer eller etablering af nye husdyranlæg. Projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplannens rammer.

Samlet vurdering

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte, kan gennemføres uden væsentligt at tilsidesættelse af de landskabelige værdier i området.

Der stilles følgende vilkår om bevaring af afskærmende beplantning.

Vilkår

- Eksisterende beplantning markeret på kort 3.2.4, skal bevares, som de er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås.
- Beplantninger markeret på kort 3.2.4 må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, og skal fortsat kunne slutte tæt i løbet af 3 vækstsæsoner.
- Beplantninger markeret på kort 3.2.4 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering, i første plantningssæson efter rydning.
- Hvis dele af eller hele beplantningen markeret på kort 3.2.4 ryddes, skal de nyetablerede beplantningsbælter have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantningsbæltet slutter tæt.

Nye beplantningsbælter skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk – se bilag 4).

Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.

4. AMMONIAK

I dette kapitel beskrives ammoniak fra anlægget og dets betydning for natur – herunder særligt ammoniakfølsom natur og internationale naturbeskyttelsesområder, samt beregning i forhold til renere teknologi.

4.1 AMMONIAK FRA ANLÆGGET

Ansøgers oplysninger

I ansøgningssystemet regnes der på forøgelse (her et fald) af ammoniakfordampning over en 8 års periode.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2969,0	391,5	3360,5
Nudrift	3188,6	391,5	3580,0
8 års-drift	3188,6	391,5	3580,0

Tabel 4.1.1 Beregnet total ammoniakemission fra den elektroniske ansøgning

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I den elektroniske ansøgning beregnes det, at der i ansøgt drift er et beregnet fald i den samlede ammoniakemissionen fra anlæggene på 220 kg ammoniak pr. år i forhold til nudriften og driften for 8 år siden. Årsagen til denne reduktion er, at en poltestald på 146 m² ikke er med i ansøgt drift. Alt andet er uændret, og der etableres ikke nye anlæg.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger, og ammoniakemission betydning vurderes i nedenstående afsnit.

4.2 AMMONIAK, RENERE TEKNOLOGI OG BAT KRAV

Ansøger skal her i den elektroniske ansøgning beregne en værdi for maksimal emission af ammoniak fra det samlede anlæg. Er den værdi mindre end den faktisk beregnede værdi af ammoniakemission fra det samlede anlæg, overholder den ansøgte drift kravet til renere teknologi angående ammoniak emission (BAT ammoniak).

Ansøgers oplysninger

Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningssystem. Da der ikke sker ændringer eller nyetableringer, er BAT-kravet er overholdt.

Samlet BAT beregning ? ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2969	391	3360
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2969	391	3360
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 4.2.1 Beregnet BAT ammoniakkrav samt faktisk ammoniakemission fra den elektroniske ansøgning

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers beregning i den elektroniske ansøgning eller redegørelse.

Der foreligger ingen tidligere gældende miljøgodkendelser, og derfor er der ingen BAT-krav der skal overføres.

Der er i ansøgt drift ingen miljøteknologi til reduktion af ammoniakemissionen fra stalde og anlæg til husdyrgødning.

Da lovgivningens krav om den maksimale ammoniakemission fra anlægget if. til renere teknologi overholdes, stilles der ingen vilkår.

4.3 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNING

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke redegjort særskilt for dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at det alene ville være ammoniak fra det samlede anlæg, der kunne have en grænseoverskridende virkning.

Da ammoniak fra ejendommen ikke kan beregnes målbar mere end ca. 1 km fra anlægget, er der ingen grænseoverskridende virkning.

4.4 AMMONIAKFØLSOMME LOKALITETER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om ammoniak fra anlægget påvirker ammoniakfølsomme lokaliteter – kategori 1, - 2 og kategori 3 natur. Kategorierne, grænseværdierne samt beregning af ammoniak fra anlægget på de enkelte kategorier beskrives nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

- Kategori 1 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende i internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 1.
- Kategori 2 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 2.
- Kategori 3 natur er andre ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 samt ammoniakfølsomme skove - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 3.

Ansøgers oplysninger

Der ligger ingen kat 1 eller kat 2 naturområder indenfor 1.000 m af ejendommen. Indenfor 500 m af ejendommen ligger der 8 småvandhuller omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste kat. 1-habitat naturområde ligger 4,3 km fra anlægget, og der er ingen andre husdyrejendomme i nærheden, der giver anledning til kumulation på kategori 1-naturområdet.

Der er oprettet naturpunkter i IT-ansøgningssystemet. Totalbelastningen på kat 1 og kat 2 naturområder er 0,0 kg ammoniak. Da der er tale om et fald i ammoniakemissionen fra ejendommen, er der ingen merbelastning på de nærmeste naturområder kategoriseret som kat 3 natur – og heller ingen merbelastning på de nærmeste naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

På baggrund heraf vurderes projektet ikke at have en væsentlig påvirkning af naturområderne.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **3360,5** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **-219,6** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **-219,6** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

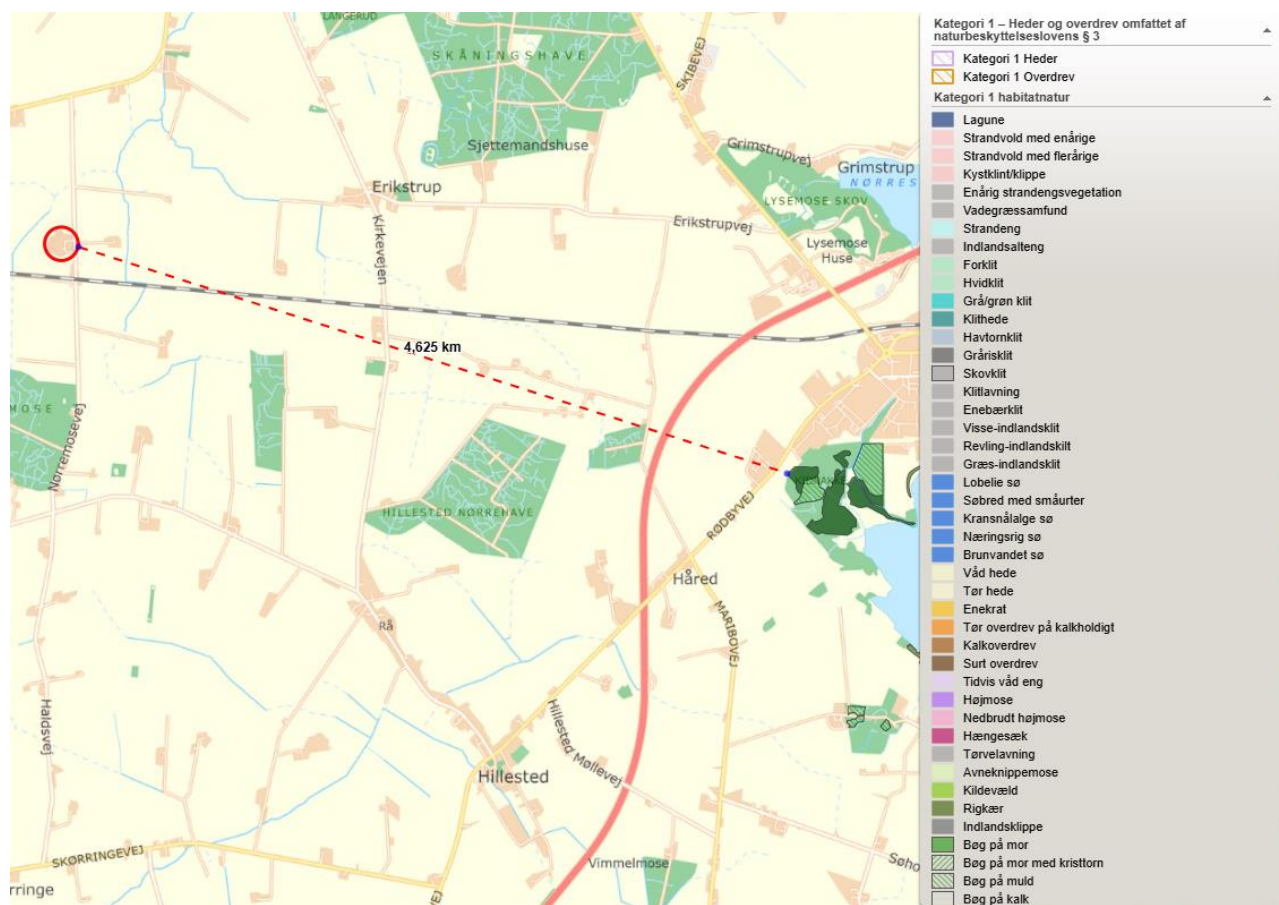
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Habitatområde	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
sø vest	Kategori 3	Ansøger	0	V	-0,1	-0,1	2,6
kat 3 skov gammel skovbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
kat 3 skov gammel skovbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
kat3 skov tilgroet lysåben	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
kat 3 mose nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	-0,1	-0,1	1,1
kat 1 øst	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0

Tabel 4.4.1 Tabel fra den elektroniske ansøgning med beregning af ammoniakdepositionen på udvalgte naturpunkter

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste kategori 1-natur er ”bøg på muld” og ”elle- og askeskove” vest for Maribosøerne i Natura 2000 område nr. 177 – Maribosøerne – og mere end 4 km fra ejendommen.

I den elektroniske ansøgning er det beregnet, at totaldepositionen fra ejendommen i ansøgt drift på nærmeste kategori 1 natur er 0,0 kg N/ha/år, som beskrevet af ansøge. Der er derfor ikke behov for vurdering af evt. kumulation.

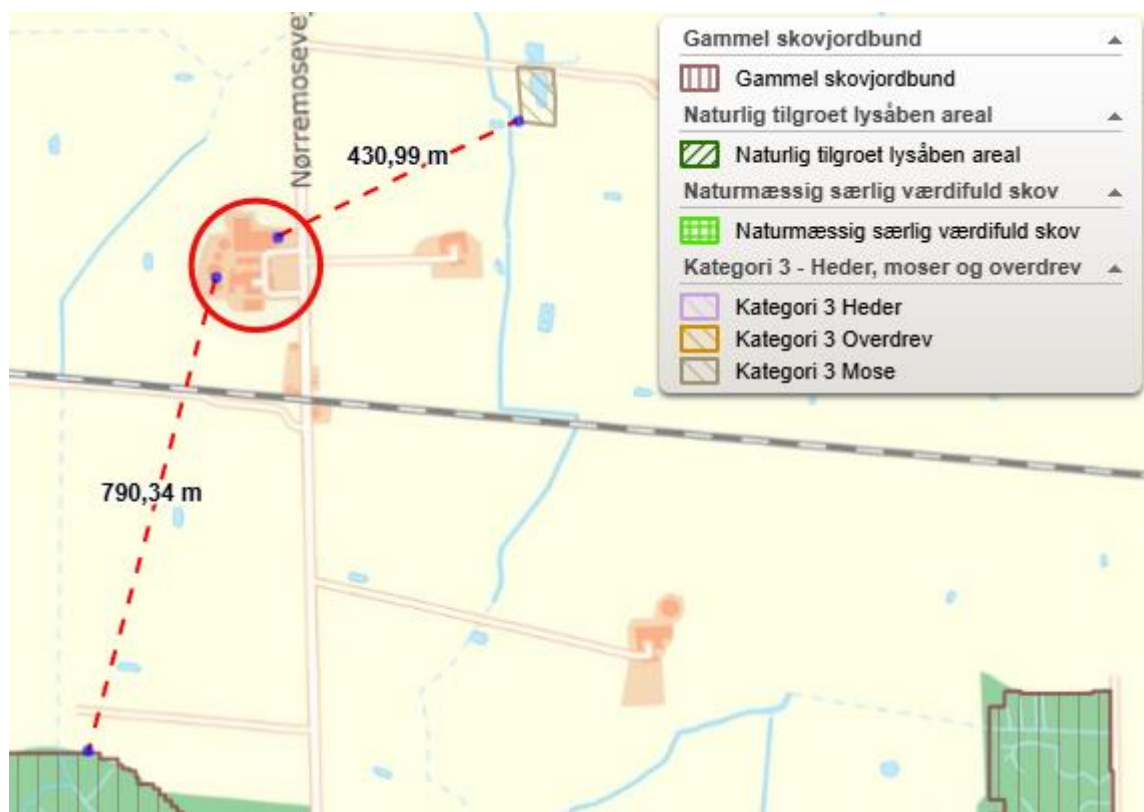

Kort 4.3.4 Husdyranlæg på ejendommen i forhold til nærmeste kategori 1 natur

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ved Rødbyhavn, der ligger mere end 13 km syd for ejendommen. Totaldisposition på arealet er i ansøgt drift beregnet til 0,0 kg N/ha/år, som beskrevet af ansøger. Kumulation skal derfor heller ikke her vurderes.

Nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov, er en mose, der ligger ca. 430 m øst for ejendommen. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 1,1 kg N/ha/år i ansøgt drift, hvilket er 0,1 kg N/ha/år mindre end i nudrift og i driften for 8 år siden.

Kategori 3 natur i form af ammoniakfølsom skov, der er fastlagt af Miljøstyrelsen, ligger det nærmeste område defineret som "gammel skovbund" ca. 790 m syd for ejendommen. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 0,1 kg N/ha/år i ansøgt drift, hvilket er det samme som i nudrift og i driften for 8 år siden.

Kort 4.3.5 Ejendommen i forhold til nærmeste kategori 3 natur – mose og skov

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Lolland Kommune i forhold til kategori 3 natur acceptere en merdeposition if. til nudriften og/eller driften for 8 år siden på op til 1 kg N/ha/år.

Da det beregnes, at der fra ejendommen ingen ammoniakdeposition er kategori 1 og kategori 2 natur er, og da der ingen merdeposition er på kategori 3 natur, er det Lolland Kommunes vurdering, at ammoniakdepositionen på både kategori 1, - 2 og 3 natur overholder bekendtgørelsens grænseværdier.

Angående anden natur omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 er der derfor heller ikke her en negativ effekt fra ammoniak fra ejendommen i ansøgt drift i forhold til nudriften og driften for 8 år siden.

Lolland Kommune stiller derfor ingen vilkår.

4.5 AMMONIAK OG SÆRLIGT BESKYTTEDE DYRE- OG PLANTEARTER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om der er arter omfattet af Habitatdirektivet, som er de samme arter, som er omfattet af Habitatbekendtgørelsen bilag IV (bilag IV arter eller særligt beskyttede dyre- og plantearter).

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Da der ikke sker nedrivning af bygninger eller rydning af ældre træer, er det Lolland Kommunes vurdering, at der ikke vil ske påvirkning af flagermus.

Af andre påvirkninger, er det Lolland Kommunes vurdering, at det alene kan være arter, der påvirkes negativt af ammoniak fra ejendommen.

Da der kommer mindre ammoniak i ansøgt drift end i nudriften og driften for 8 år siden, er det Lolland Kommunes vurdering, at ingen arter påvirkes negativ i forhold til nudriften og driften for 8 år siden.

Der er derfor ikke grundlag for at stille vilkår i forhold til særligt beskyttede dyre- eller plantearter.

4.6 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTESOMRÅDER

Her skal Lolland Kommune vurdere om ammoniak fra anlæggets påvirker internationale naturbeskyttelsesområder - kaldet Natura 2000.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke redegjort særskilt for dette punkt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste Natura 2000 område er N177 Maribosøerne mere end 4 km sydøst for ejendommen.

I den elektroniske ansøgning beregnes det, at området ikke påvirkes direkte med ammoniak fra ejendommen.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5. JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til jord, grundvand og overfladevand.

5.1 SPILDEVAND

Her skal Lolland Kommune vurdere afledning af spildevand fra ejendommen.

Ansøgers oplysninger

Spildevand

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde tilledes gyllebeholderen og er medregnet i norm for gyllemængde. M-24-048 Nørremosevej 8 11/ 12

Vaskevand fra vaskeplads tilledes gyllebeholder.

Spildevand fra stuehus ledes til septiktank og derefter til dræn.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Både drikkevandsspild og vaskevand fra rengøring af stalde ledes sammen med gylle til gyllebeholderne og indgår i beregning af kapacitet af gylle m.v. til gyllebeholderne – se afsnit 2.3.

Sanitært spildevand reguleres af Lolland Kommunes spildevandsregulativ, og septiktanken indgår i Lolland Kommunes tømningsordning.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger, og der stilles ingen vilkår.

5.2 JORD OG GRUNDVAND

Her skal Lolland Kommune vurdere, om den ansøgte drift giver anledning til risiko for forurening af jord eller grundvand.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stalde og gyllebeholdere er etableret efter retningslinjer i lovgivningen, som bl.a. fremgår af Husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen sikre, at staldanlæg og gyllebeholdere ikke giver anledning til forurening af jord og grundvand.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5.3 OVERFLADEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til væsentlig påvirkning af overfladevand.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Overfladevand ledes via dræn til vandløb 37.2 Maribo

Der er i ansøgt drift ingen ændringer i forhold til nudriften. Ændres der på afledningsforholdene, skal der søges en særskilt udledningstilladelse til dette.

Da der ikke sker ændringer i afledningen, stilles der ingen vilkår.

6. FORURENING FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives anlæggets direkte påvirkning af omgivelserne – undtagen ammoniak og samt påvirkning af jord, grundvand og overfladevand, som behandles særskilt.

6.1 LUGT

I den elektroniske ansøgning er der lavet en lugtberegning. Der er beregnet en lugtgenegrænse i forhold til for enkelt beliggende beboelser uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger (maksimalt 15 OUE³), samlet bebyggelse og områder i landzone, hvor der ved lokalplan er fastlagt områder med beboelse eller samlet bebyggelse (maksimalt 7 OUE) samt byzone (maksimalt 5 OUE).

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der beregnes alene lugt fra stalde, da anlæg til husdyrgødning i den daglige drift ved korrekt brug ikke giver anledning til lugt. Lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning skal ikke tages med i beregningen.

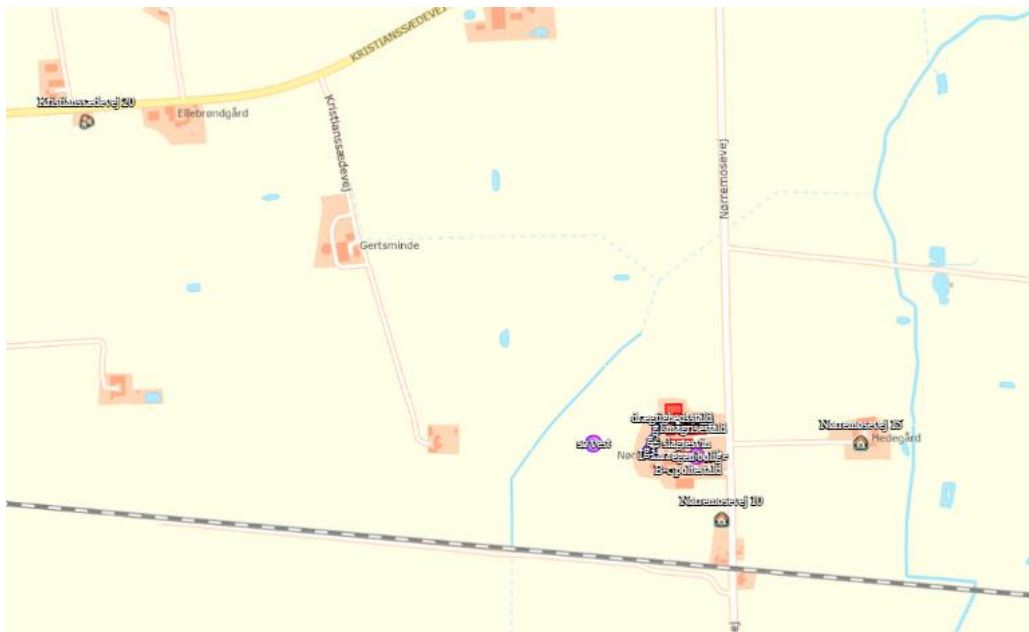
Lugtemissionen i ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgers oplysninger

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til:

- 159,1m for nabo
- 319,2m til samlet bebyggelse
- 503,1m til byzone.

³ OUE = odour units (lugtenheder)

Der er 119 m til nabo Nørremosevej 10. Der er ca. 1,2 km til 1. hus i samlet bebyggelse Kristianssædevej 20 og ca. 3,8 km til byzone, Maribo. Afstandene er angivet ud fra en vægtet gennemsnitsafstand. Som det fremgår af nedenstående, er lugtgenekriteriet til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdt.

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
forestald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	95390	0	1357,2	7488,0	0	1357,2	7488,0	468
løbestald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	732703	0	910,8	1104,0	0	910,8	1104,0	92
	95392	0	683,1	828,0	0	683,1	828,0	69
drægtighedsstald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	95394	0	5510,6	6631,4	0	5510,6	6631,4	934
smågrisestald	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	95398	0	7860,0	13755,0	0	7860,0	13755,0	655
D karantæne-gylte	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	95402	0	3906,0	8091,0	0	3906,0	8091,0	279
G slagtesvin	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m²)
	95404	0	5082,0	10527,0*	0	5082,0	10527,0*	363
Sum			25309,7	48424,4*		25309,7	48424,4*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Tabel 6.1.1 Ansøgers oplysninger om lugt fra ejendommen

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Nørremosevej 10 	0	FMK	159,1	159,1	170,9	Ja
Nørremosevej 15 	0	FMK	159,1	159,1	319,9	Ja
Kristianssædevej 20 	0	NY	319,2	319,2	1210,9	Ja
Maribo Ladegård, Maribo 	0	FMK	503,1	503,1	3856,9	Ja

Tabel 6.1.2 Ansøgers tabel over geneafstand og faktisk afstand til naboer efter beregning i den elektroniske ansøgning

Da poltestalden nærmest nabo Nørrenmosevej 10 nedlægges, vil der være mindre lugtpåvirkning af denne nabo.

Vurdering

Produktionen vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener for naboerne.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tabellen skal læses således, at der skal være mindst 159 m mellem stald (ikke korteste afstand, men beregnet lugtcentrum) til den nærmeste enkelt beliggende bolig uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger, og der er reelt 171 m jf. ovenstående tabel 6.1.2. Kravet er derfor overholdt.

Er den korrigerede geneafstand (beregnet) mindre end den vægtede gennemsnitsafstand (den faktiske afstand fra et beregnet lugtcentrum), er kravet overholdt.

Der skal i lugtberegningen desuden tages højde for kumulation – om der er andre større husdyrbrug, der i betydelig grad påvirker de samme boliger og byzone med lugt. Beregning af kumulation fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at både lugtgenekravet til nærmeste nabobeboelser, til samlet bebyggelse samt til byzone jf. beregninger i den elektroniske ansøgning er overholdt, samt at der ikke er kumulation fra andre husdyrbrug til de samme målepunkter.

Lolland Kommune stiller derfor kun vilkår om, at stalde og fodringsanlæg skal holdes rene med henblik på begrænsning af lugt fra ejendommen.

Vilkår

- Stalde og fodringsanlæg skal renholdes, så lugt fra det samlede anlæg begrænses mest muligt.

6.2 SKADEDYR

Ansøgers oplysninger

Generel bekæmpelse af skadedyr

Foder opbevares i siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind.

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Fluegener

Fluer vil blive bekæmpet efter gældende regler, og der forventes ikke et generelt flueproblem på ejendommen. Fluer vil blive bekæmpet ved rovfluer i gyllekanalerne.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foregår med aftale med firma pt. "Rovfluen" via aftale med kommunen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning, foderspild samt diverse oplag, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelsen af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer, der opdateres løbende.

Lolland Kommune finder det desuden væsentligt, at ansøger fastholdes i forebyggelse af fluer samt rottetilhold. Angående rottetilhold ved en sikringsaftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til fluer og skadedyr fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
- Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet (Statens Skadedyrs-laboratorium).
- Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinjer fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.3 KEMIKALIER OG OLIE

Ansøgers oplysninger

Pesticider og sprøjteudstyr

Planteværnsmidler til markdrift opbevares i kemirum.

Veterinærartikler

Medicin vil blive opbevares i forrum i sostald.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der er 1 dieseltank på 1.250 l placeret udendørs.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Dieseltanken på 1.250L er ikke registreret i BBR.

Der er jf. BBR 3 olietanke på ejendommen:

- En nedgravet tank (2.500L, fyringsgasolie) med ukendt placering. Tanken er afblændet i 1989.
- En nedgravet tank (1.700L, benzin) med ukendt placering. Tanken er afblændet i 1973.
- En udendørstank (2.500L, diesel). Tanken er fra 2002.

Der er tromler med spildolie i maskinhus.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at gældende lovgivning og Lolland Kommunes affaldsregulativ angående opbevaring og bortskaffelse af evt. kemikalier og olie er tilstrækkelig til at hindre væsentlig miljøpåvirkning fra sådanne produkter.

Der stilles derfor ingen vilkår.

6.4 AFFALD OG KADAVERE

Ansøgers oplysninger

Småt brandbart sorteres til affaldscontainer, der afhentes af Marius Petersen.

Plastic og bigbags køres til Gerringe Deponi.

For farligt affald gælder, at det sorteres og køres på genbrugsplads.

Døde dyr

Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr. Disse fjernes dagligt.

Døde dyr fjernes fra ejendommen og opbevares på DAKA-plads mod nord. Her afhentes døde, normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil som regel være inden for en normal arbejdsdag.

Pesticider

Planteværnsmidler til markdrift opbevares i kemirum.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring og bortskaffelse af affald samt Lolland Kommunes affaldsregulativer overholdes. Lolland Kommune vil i forbindelse med miljøtilsyn fører tilsyn med dette.

Angående kadaver, vil Lolland Kommune vil Lolland Kommune stille vilkår om, at der ved opbevaring af kadaver anvendes kadaverkappe til større dyr og lukket container til mindre dyr.

Egenkontrol og dokumentation i forhold affald fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
- Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.
-

6.5 TRANSPORT, STØJ OG VIBRATIONER

Ansøgers oplysninger

Beskrivelse af støjklinder

Der kan forekomme støjklinder fra:

- Transport til og fra ejendommen
- Ventilation
- Foderanlæg
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Transporter

Med projektet vurderes det at behovet for transport, i forhold til nudriften, vil være det samme. Da der tages hensyn til omboende, forventes ingen støv- eller støjgener i forbindelse med transporterne, lige som der heller ikke forventes gener i form af vibrationer fra store køretøjer. Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid.

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret.

Med det ansøgte vil der samlet set være det samme antal transporter ift. det nuværende niveau.

- Gylletransporter: ca. 92 læs/år (ca. 38 t i lastbil) – ca 1/3 pumpes ud direkte fra tank
- Døde dyr flyttes til kadaverplads 2 x ugentligt og opbevares her til afhentning
- Færdigfoder leveres i silo hver uge
- Levering af grise ca. hver 3. uge,
- Afhentning af smågrise hver uge
- Levering af polte 4 gange årligt

Støv

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog kun indendørs.

Støj

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. Der vil være begrænset støj fra dyr og foderanlæg uden for bygningerne.

Herunder:

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg	I tagflade	Hele døgnet	*Efterses og renses
Stalde og dyr	I staldene	Hele døgnet	*begrænset støj uden for bygning
Foderanlæg	Fremtidigt skift til færdigfoder		
Kørsel med maskiner	Gyllevogn til udspretningsarealerne	I højsæsonerne – hele døgnet	* Der tages hensyn til naboer i forbindelse med gylleudbringning

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Figur 6.5.1 Viser oversigt over mulige støjproducerende aktiviteter

Der er lys ved udlevering.

Vurdering

Med det ansøgte vil der samlet set være det samme antal transporter ift. det nuværende niveau.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Der forventes ikke mere kørsel i ansøgt drift end i nudrift. Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage og forår og efterår. Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid.

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Nørremosevej.

Langs med Nørremosevej findes flere andre beboelser, hvor kun en enkelt beboelse har udkørsel umiddelbart ved ejendommens ind og udkørsler.

Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation/transportør om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks.

hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Lolland Kommune forventer ikke gener fra lys eller støv fra ejendommen til omgivelserne.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at Miljøstyrelsens vejledning om støj fra landbrug til enhver tid skal overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at evt. støjmåling skal ske efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: *"Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved Husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet."*

Der stilles ingen vilkår i relation til vibrationer, da der ikke forventes sådanne gener fra ejendommen.

Vilkår

- Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
- Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
- Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

6.6 UHELD OG BEREDSKAB

Ansøgers oplysninger

Beskrivelse af risici

- Uheld med gylleudslip
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlægget
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne

Beskrivelse af mulige uheld

- Lækage på pumperør
- Strømsvigt slukker ventilation

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet
- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø

Beskrivelse af risikominimering

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholderen tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres hhv. 5 års og 10 års gyllebeholderkontrol.
- Ved uheld med gylle kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el.lign.).
- Evt. medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ingen krav om, at husdyrbrug, der får en tilladelse efter Husdyrbrugloven § 16 b udarbejder eller opdaterer en beredskabsplan. Det er alene et krav ved IE-brug. Der stilles derfor ingen vilkår.

7. EGENKONTROL

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

Ansøgers oplysninger

Beskrivelse af egenkontrol

Forslag til egenkontrol:

- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.
- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyrlægerapporter opbevares elektronisk og gemmes 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning om plante-produktion gemmes i 5 år.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner af stald, ventilationsanlæg samt med foderanlæg og -stationer.
- Gyllebeholder og -rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune gør opmærksom på at gyllebeholder G2/midt og G3/syd skal have beholderkontrol hver 5. år.

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit i stedet for under de enkelte afsnit, hvor egenkontrol er relevant – i de afsnit henvises i stedet for til dette afsnit.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøtilladelse er fortsat reguleret i gældende lovgivning og indgår derfor ikke i denne tilladelse.

Det anbefales dog, at f.eks. dokumentation for beholderkontroller kan findes og ses sammen med nedstående egenkontroller og dokumentation.

Vilkår

- Denne godkendelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
- Nedenstående dokumentation og aflæsninger skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Husdyrgødning, produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.4)

- Som dokumentation for at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den på ejendommen producerede gylle, skal der foreligge effektivitetskontrol eller andet til dokumentation af antal dyr på stald, samt evt. aftaler om levering af gylle til andre ejendomme.

Ventilation (afsnit 2.7)

- Som dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget skal der føres logbog.

Skadedyr (afsnit 6.2)

- Som dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.4)

- Som dokumentation for aflevering af affald skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

8. BILAG

Bilag 1: Ansøgers bilag

Bilag 2: Produktionsareal

BILAG 1 ANSØGERS BILAG

vkst

Ansøgning om miljøgodkendelse efter Husdyrgodkendelseslovens § 16b

***Søer, smågrise og slagtesvin i eksisterende stalde
Nørremosevej 8, 4390 Maribo***

2. udgave april 2025

M-24-048 Nørremosevej 8

1/ 12

A.	Oplysninger om ansøger og ejerforhold.....	3
B.	Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte	3
	Indretning af staldene	3
	Ændringer i forbindelse med projektet	4
	Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet	4
	Lokalisering	6
	Faste afstandskrav	6
	Ammoniakfordampning.....	6
	Påvirkning af natur.....	6
	Lugtemission og nabogener.....	7
	Transporter.....	9
	Støv, støj, lys, skadedyr og fluer.....	9
	Energi	10
	Vandforbrug	10
	Spildevand.....	10
	Affald og kemikalier	11
	Driftsforstyrrelser og uheld.....	11

Resume

Ejendommen Nørremosevej 8, 4930 Maribo ejes af Niels Rasmussen. Ejendommen har en produktionstilladelse baseret på en anmeldelse fra 2014 efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 32 og 31. Denne anmeldelse giver en produktionstilladelse på:

- Årssøer 470
- Smågrise 14.000 stk. 7,2-25 kg
- Smågrise 14.000 stk. 25-32 kg
- Polte 225 stk. 32-107 kg
- Slagtesvin 2.075 stk. 32-109 kg

Det er ønsket at få produktionsanlægget godkendt efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der trådte i kraft i 2017, hvorefter ejendommens produktion fremadrettet alene skal vurderes efter størrelsen af produktionsarealet, dyretype og staldtype og ikke antallet og vægtintervallet af dyr.

Nedenfor findes de væsentligste oplysninger omkring driften af ejendommen.

Som det fremgår af ansøgningen, er alle afskæringskriterier i husdyrgodkendelseslovgivningen overholdt, og produktionen ønskes drevet på stedet med størst mulig hensyntagen til natur, naboer og omgivelser.

Oplysningerne i denne miljøansøgning supplerer oplysningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk i henhold til oplysningskravet beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1.

Da der udledes mindre end 3.500 kg ammoniak fra produktion med tilknyttede gyllebeholdere, skal der ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport.

A. Oplysninger om ansøger og ejerforhold

Oplysninger om bedriften og ejerforhold fremgår af IT-ansøgningssystemet, skema 206635.

B. Oplysning om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning af staldene

Den eksisterende smågrisestald er en ~~toklimastald~~ med delvis spaltegulv. Faresøerne er i kassestier med delvis spaltegulv, de drægtige søer går i løsdrift med ~~transponderfodring~~ mens løbesøerne er individuelt opstaldet med delvis spaltegulv. Der er bokse til orner og ~~gylte~~ ~~gylte~~. De er indrettet med fuldspaltegulv, hvor spalterne er dækket i overensstemmelse med kravet om dyrevelfærd. I ansøgningssystemet benævnes de imidlertid som "individuelt opstaldet med fuldspaltegulv".

Nu-drift er identisk med 8-års drift.

Ændringer i forbindelse med projektet

Der vil ikke blive etableret nybyggeri i forbindelse med projektet. I forbindelse med ansøgt drift udgår den tidligere slagtesvinestald markeret som B.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Køledejlighed	Produktion	Antal måneder udlægslende	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
færestald	591	Mekanisk ventilation	6 m	(R95390) Sæer, drøgtende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	458
lægestald	283	Mekanisk ventilation	6 m	(R732703) Sæer, gøide og drøgtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	92
				(R95392) Sæer, gøide og drøgtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	69
drøgtighedsstald	1021	Mekanisk ventilation	6 m	(R95394) Sæer, gøide og drøgtige, længslende, delvis spaltegulv	0	934
smågrisestald	918	Mekanisk ventilation	6 m	(R95398) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	655
D køretemer-gøide	341	Mekanisk ventilation	6 m	(R95402) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	279
G slagtesvin	506	Mekanisk ventilation	6 m	(R95404) Flexgrupper: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	363
Sum						2869

For størst fleksibilitet i udnyttelse af staldanlægget, er det ønsket fremadrettet at kunne anvende slagtesvinestald G enten til smågrise eller slagtesvin eller en blanding heraf. Der søges dermed om flex-gruppe i husdyrgodkendelse.dk i dette staldafsnit. Alle beregninger for ammoniak – og lugtemission sker derfor som "worst-case" svarende til slagtesvin. Der sker ikke ændring af staldenes gulvprofil.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

- Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
- Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

- Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)
- Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)

I dag fodres med hjemmeblandet foder. Der er møller i foderlade ved de 2 kornsiloer. Fremadrettet skal der fodres med færdigfoder. Derfor ønskes der opstillet en glasfibersilo på ca. 10 m højde der skal rumme ca. 15 t færdigfoder. Siloen placeres ved indgangen til søstalden. Bag forrum i stalden er der opstillet fodersiloer til løsvare.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Der er i tilknytning til driftsbygningerne 3 eksisterende gyllebeholder fra hhv. 1986 og 1994 og 1996. De er opført i grå betonelementer og ligger ca. 2 m over terræn. Der er gyllealarm på gyllebeholder G3 og G2, da de ligger mindre end 100 m fra et §3 beskyttet vandhul.

Gødningsoptbevaring	Kapacitet (m³)	Byggeår	Overfladeareal (m²)
Gyllebeholder G1	1.080	1994	308
Gyllebeholder G2	750	1986	178
Gyllebeholder G3	2.200	1996	493
Anden ejendom	800		
I alt			

Mængden af lager		Ton	Tørstof, pct.
Staldsystem	Gødningstype	godning	
Toklimastald, delvis spaltegulv	Gylle	0,129	5,00
Kassestier, delvis spaltegulv	Gylle	1,76	4,50
Løsgående, delvis spaltegulv	Gylle	4,82	4,50
Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Gylle	4,10	4,50
Delvis spaltegulv med 50-75% fast gulv	Gylle	0,541	6,60

Gødningsproduktion			
Smågrise	18.000	0,129	2.322
Søer farestald	135	1,76	238
Søer drægtighedsstald	252	4,82	1.222
Søer løbestald	63	4,1	258
Slagtesvin	2.233	0,541	1.208
I alt			5.248

Med en månedlig produktion af gylle på 437 m³, er der behov for en kapacitet på 3.933 m³ for at have 9 mdr. kapacitet. Der er 1 ejendommens 3 tanke en kapacitet på 4.030 m³ – her indgår kapacitet af gyllekummer og ~~fortank~~ ikke. Derudover er der kapacitet på anden ejendom. Der er således tilstrækkelig kapacitet på ejendommen. Mængden er baseret på fuld produktion af slagtesvin i stald G. ~~Polterproduktionen i stald D og gødningsmængden fra denne er marginal. Da opbevaringskapacitet generelt er et tilsynsansliggende, er der ikke regnet videre på denne mængde.~~

Lokalisering

Ejendommen er beliggende i landzone i Lolland kommune i det åbne land vest for Maribo og øst for Kristianssæde skov.

Der er ikke beskyttelseslinier eller byggelinier, der påvirker det ønskede projekt.

Faste afstandskrav

Bedriften overholder nedenstående afstandskrav:

- Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m) Ca. 1,2 km mod nord
- Almene vandforsyningsanlæg (50 m) > ca. 2,4 km mod nord
- Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m) > 90 m
- Levnedsmiddelvirksomhed (25 m) > ukendt
- Beboelse på samme ejendom (15 m) - Ca. 6,2 m
- Naboskel (30 m) – ca. 38 m mod øst.
- Vej (15 m) – ca. 38 m mod øst.
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (50 m) ca. 3,8 km (Maribo)

Ammoniakfordampning

I ansøgningssystemet regnes der på forøgelse af ammoniakfordampning over en 8 års periode.

4. Ammoniakemission

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2969,0	391,5	3360,5
Nudrift	3173,4	391,5	3564,9
8 års-drift	3173,4	391,5	3564,9

Ammoniakfordampningen og BAT-emissionskrav udregnes i det digitale ansøgningssystem. Da der ikke sker ændringer eller nyetableringer, er BAT-kravet er overholdt.

Samlet BAT beregning ⓘ ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2969	391	3360
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2969	391	3360
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Påvirkning af natur

Der ligger ingen kat 1 eller kat 2 naturområder indenfor 1.000 m af ejendommen. Indenfor 500 m af ejendommen ligger der 8 småvandhuller omfattet af naturbeskyttelseslovens §3.

Nærmeste kat. 1-habitat naturområde ligger 4,3 km fra anlægget, og der er ingen andre husdyrejendomme i nærheden, der giver anledning til kumulation på kategori 1-naturområdet.

Der er oprettet naturpunkter i IT-ansøgningssystemet. Totalbelastningen på kat 1 og kat 2 naturområder er 0,0 kg ammoniak. Da der er tale om et fald i ammoniakemissionen fra ejendommen, er der ingen merbelastning på de nærmeste naturområder kategoriseret som kat 3 natur – og heller ingen merbelastning på de nærmeste naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

På baggrund heraf vurderes projektet ikke at have en væsentlig påvirkning af naturområderne.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **3360,5** (kg N/ha/år) Meremission (8 års-drift): **-204,4** (kg N/ha/år) Meremission (nudirft): **-204,4** (kg N/ha/år)

Oversigt af naturpunkter

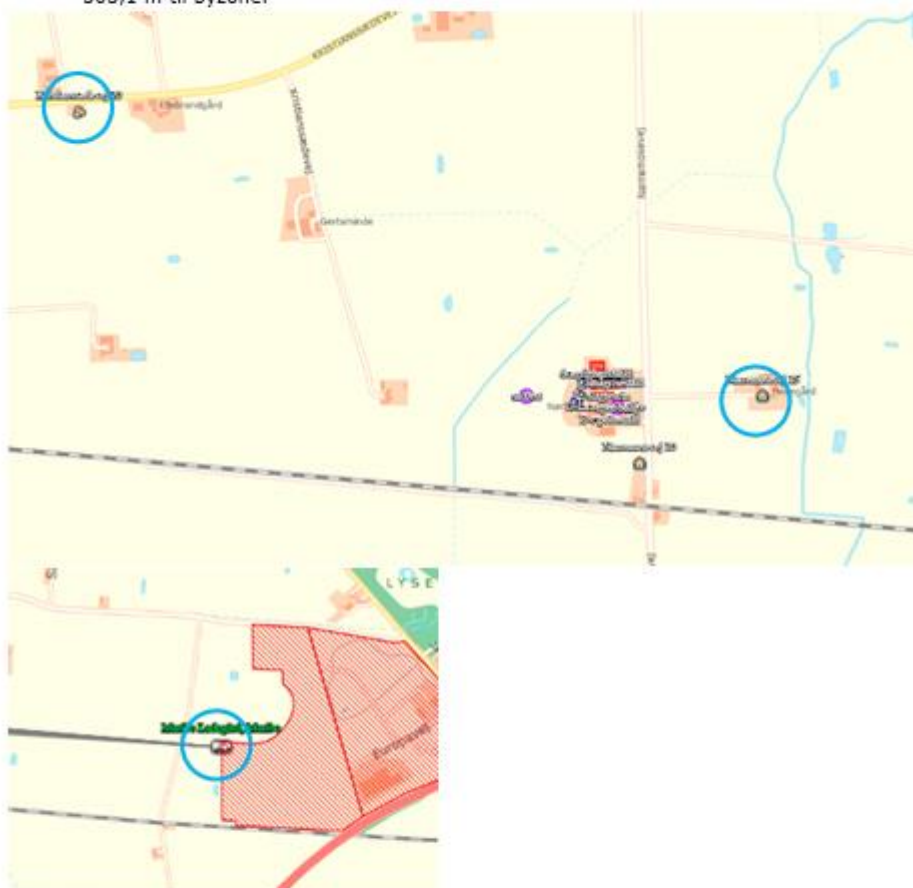
Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Meremission (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8 års drift	Nudirft	
Se ny	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Mk	-0,1	-0,1	1,2
Habitatområde	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
se vest	Kategori 3	Ansøger	0	V	-0,1	-0,1	2,6
kat 3 skov gammel skovbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
kat 3 skov gammel skovbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
kat3 skov tligroet lysåben	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
kat 3 mose nordøst	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	-0,1	-0,1	1,1
kat 1 øst	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0

Lugtemission og nabogener

Lugtgenerne fra den ansøgte produktion beregnes til:

- 159,1 m for nabo

- 319,2 m til samlet bebyggelse
- 503,1 m til byzone.

Der er 119 m til nabo Nørremosevej 10. Der er ca. 1,2 km til 1. hus i samlet bebyggelse Kristianssædevej 20 og ca. 3,8 km til byzone, Maribo. Afstandene er angivet ud fra en vægtet gennemsnitsafstand.

Som det fremgår af [nedenstående](#) er lugtgenekriteriet til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone overholdt.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genseafstand (m)	Korrigeret genseafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Nørremosevej 10	0	PMK	159,1	159,1	170,9	Ja
Nørremosevej 15	0	PMK	159,1	159,1	319,9	Ja
Kristianssædevej 20	0	NY	319,2	319,2	1210,9	Ja
Maribo Ladegård, Maribo	0	PMK	503,1	503,1	3856,9	Ja

Konsekvenszone ? i

Konsekvenszone: 702 m

Da poltestalden nærmest nabo Nørremosevej 10 nedlægges, vil der være mindre lugtpåvirkning af denne nabo.

Produktionen vurderes ikke at give anledning til væsentlige gener for naboerne.

Transporter

Med projektet vurderes det at behovet for transport, i forhold til ~~nu~~driften, vil være det samme. Da der tages hensyn til omboende, forventes ingen støv- eller støjgener i forbindelse med transporterne, lige som der heller ikke forventes gener i form af vibrationer fra store køretøjer. Der kan undtagelsesvis forekomme transporter på alle tider af døgnet, men så vidt muligt planlægges transport inden for normal arbejdstid.

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret.

Med det ansøgte vil der samlet set være det samme antal transporter ift. det nuværende niveau.

- Gylletransporter: ca. 92 læs/år (ca. 38 t i lastbil) – ~~ca.~~ 1/3 pumpes ud direkte fra tank
- Døde dyr flyttes til kadaverplads 2 x ugentligt og opbevares her til afhentning
- Færdigfoder leveres i silo hver uge
- Levering af grise ca. hver 3. uge,
- Afhentning af smågrise hver uge
- Levering af polte 4 gange årligt

Støv, støj, lys, skadedyr og fluer

I forbindelse med ændringen af dyreholdet på ejendommen vurderes det, at der ikke vil forekomme øgede støv- og støjgener inden for ejendommens grænser. Det vurderes derfor, at dyreholdet kan ændres uden at medføre væsentlige gener hos naboerne.

Fluer vil blive bekæmpet efter gældende regler, og der forventes ikke et generelt flueproblem på ejendommen.

Problemer med støj kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog kun indendørs.

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen. Der vil være begrænset støj fra dyr og foderanlæg uden for bygningerne.

Herunder

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise.
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg	I tagflade	Hele døgnet	*Efterses og renses
Stalde og dyr	I staldene	Hele døgnet	*begrænset støj uden for bygning
Foderanlæg	Fremtidigt skift til færdigfoder		
Kørsel med maskiner	Gyllevogn til udspretningsarealerne	I højsæsonerne – hele døgnet	* Der tages hensyn til naboer i forbindelse med gylleudbringning

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens anvisninger (55 dag/ 45 aften / 40 nat db(A)).

Der er lys ved udlevering.

Foder opbevares i siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind.

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr. Disse fjernes dagligt.

Fluer vil blive bekæmpet ved rovfluer i gyllekanalerne. Bekæmpelse af rotter foregår med aftale med firma pt. "Rovfluen". via aftale med kommunen.

Energi

Med den ansøgte produktion vurderes energiforbruget at falde, da der ikke længere skal blandes foder.

Vandforbrug

Vandforbruget på ejendommen forventes uændret.

Spildevand

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde ~~tilledes~~ gyllebeholderen og er medregnet i norm for gyllemængde.

Vaskevand fra vaskeplads tilledes gyllebeholder.

Spildevand fra stuehus ledes til septiktank og derefter til dræn.

Affald og kemikalier

Døde dyr fjernes fra ejendommen og opbevares på DAKA-plads mod nord. Her afhentes døde, normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil som regel være inden for en normal arbejdsdag.

Småt brandbart sorteres til affaldscontainer, der afhentes af Marius Petersen. For farligt affald gælder, at det sorteres og køres på genbrugsplads.

Plastic og bigbags køres til Gørringe deponi.

Veterinærartikler

Medicin vil blive opbevares i forrum i sostald.

Olie og kemikalier

Der er 1 dieseltank på 1.250 l placeret udendørs. Der er tromler med spildolie i maskinhus. Planteværnsmidler til markdrift opbevares i kemirum.

Driftsforstyrrelser og uheld

Beskrivelse af risici

- Uheld med gylleudslip.
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlægget.
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.

Beskrivelse af mulige uheld

- Lækage på pumperør.
- Strømsvigt slukker ventilation.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.

Beskrivelse af risikominimering

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholderen tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres hhv. 5 års og 10 års gyllebeholderkontrol.
- Ved uheld med gylle kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el.lign.).
- Evt. medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Beskrivelse af egenkontrol

Forslag til egenkontrol:

- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.

- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyr lægerapporter opbevares elektronisk og gemmes 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning om planteproduktion gemmes i 5 år.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner af stald, ventilationsanlæg samt med foderanlæg og -stationer.
- Gyllebeholder og -rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.

Ansvarlig konsulent:

Miljøkonsulent Pål Krogsgaard

pkr@vkst.dk

tlf.: 40 40 55 23

Rådgivningsvirksomheden VKST f.m.b.a., CVR: 31123992

Fulbyvej 15, 4180 Sorø

BILAG 2 OVERSICHT OVER PRODUKTIONSAREAL

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
farestald	591	Mekanisk ventilation	6 m	(#95390) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	468
løbestald	282	Mekanisk ventilation	6 m	(#732703) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	92
				(#95392) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	69
drægtighedsstald	1021	Mekanisk ventilation	6 m	(#95394) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	934
smågrisestald	918	Mekanisk ventilation	6 m	(#95398) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	655
D karantænegylte	341	Mekanisk ventilation	6 m	(#95402) Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv	0	279
G slagtesvin	506	Mekanisk ventilation	6 m	(#95404) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 50-75 % fast gulv	0	363
Sum						2860

Staldindretning Nørremosevej

